

AZ A TATAI IS

avagy a szövegkócoló-gép

levédése

Az a tatai is
életem egyik legszebb irodalmi estélye volt
mint ez a mai
ez a mai irodalmi estély
ez a mai irodalmi teadélután
az a tatai is
igen kétségtelen az a tatai is
életem egyik legszebb irodalmi estélye volt
talán a könyvtár fehér falai
hatottak rám
azokon a falakon
mintha valóban több lett volna a fehér
több fehér¹
a fehér falak emelhettek meg
a több fehér
lévén az irodalmi estélyek
az irodalmi teadélutánok
központi kérdése éppen ez
kiülsz
így kiülsz
és várod valami megemeljen
mert a szék recseg (székreked)
vagy éppen besüpped veled
és csak zavart kis ürgefejed látszik
a stencilizett tálcán
a kiköpött rágó mellett

máris mutogatnád levágtad
fölemeled körbeviszed
és ennek kétségtelen van némi hatása
egy levágott fejet vinni körbe a teremben
bizony vérfagyasztó
bár láttam én már súgja valaki
tálcán behozni fejet²
a hátránya csupán az hogy tenmagad
immár fejjetlenül
szóval kiülsz így fejjetlenül
és várod valami megemeljen
mi a szar
miféle heveder
emelne meg haver
kivéve ha valóban magad alá piszkítsz
és saját ürülékeddel
(a magyar költészetben guanóval)
akár egy hevederrel
magad emeled meg haver
és immár valóban fentről indíthatod
hogyan az a tatai is
az a tatai is
életed egyik legszebb irodalmi estélye volt
mint ez a mai
ez a mai irodalmi estély
ez a mai irodalmi teadélután
az a tatai is
az a tatai is
úgy énekel súgta valaki
mint egy kasztrált
a heveder hozta a herélést
nem elég hogy lefejezte
még ki is heréli itt magát nekünk
ha jól emlékszem a könyvespolcok is
fehérek voltak
szemben az én könyvespolcaimmal
az úgynevezett fekete ikonosztáziával
ki hitte volna
éppen az a fehérség
az oltott mész
a vakuló pingálóasszonyok jajgatása

igen valahogy éppen úgy kezdtem a felolvasást
mint egy jajgató pingálóasszony
ki közben a virágos sablont követve
lassan belátja
vakon is megy ez neki
a vert falak máris virággal behintve
az irodalmi esteken ha így kiültetik
károgó varjúval tele rezge mesefa
végtelen mesébe feledkezik azonnal
ez volt az időszak amikor is
körbehordoztam volt a számat
körbe mint véres csipkerongyikát
rongyosra beszéli száját mondták
ez mindent körbehordoz
körbe a kárpát medencében
vásári műanyag delfinek
követték hajóm
boldogan játszottak körül
kék műanyag delfinek
vattakócoló gépek mindenfelé
és meséltem tényleg végtelen
a monarchiáról talán
nagyformának nevezve az éppen
szétcincálódó jugoszláviát is
lévén hogy e nagyformákat
sajnos egyértelműen visszaigazolták
a későbbi események (kisformák)
palicsfürdőről mint e nagyformák
idilli pontjáról értekeztem
jóllehet a bumerángforma tó
éppen fejbekólintott
döglött béka satöbbi
valamint hát bizony jugoszlávia is épp
bekerült a nagy édesvatta-kócoló gépbe
és akkor mese közben
egyszer csak azt vettem észre
az első sorban hárman már aluszanak
gondoltam legközelebb plédeket is hozunk
amíg én kiülök
így kiülök
jutka kiosztja a finom skótkockás plédeket

6

kis zavar keletkezik
hazavihetjük kérdi egy néni
mit kérdem
a plédet súgja
haza súgom
akkor kérek még egyet súgja
mondom jutkának adj még egy plédet
a néninek
jutka ad még egy skótkockás plédet
a néninek
és akkor még halkabbra fogtam
már nem jajgattam
döglött béka nem kuruttyoltam
hallalit sem hallattam³
kürtömbe fagyott
és láttam immár a második sorban is
édesen alusznak néhányan
nyáluk csorog a zsabóra
még halkabbra fogtam
hisz sokat tudtam a csöndről
sokat paroláztam kuka falubolondokkal
magam is kuka fasz immár
ismertem egy embert
kivágta önnön nyelvét
nem könnyű tőben kivágni
önnön nyelvedet
nem könnyű
nem könnyű tőben kivágni
önnön anyanyelvedet
most tőben kivágott anyanyelvemet
mutattam fel
hordoztam körbe a teremben
ez mindent körbe hordoz
nem könnyű ismételtam
mit mond
azt hogy nem könnyű
mi nem könnyű
úgy általában nem könnyű neki
ismertem egy embert köveket aggatott
a derékszíjára
egy szent meg szögesdrótot tekert

csuhája alatt a derekára
a másik meg
szögesdrótból csinált hurkot
úgy akasztotta fel magát
őt még nem avatták szentté
neki sem könnyű
befelé zokog
nincs szebb
a befelé zokogó szemeknél
befelé zokogtam
ültem künn
így ültem
és szépen zokogtam befelé
azt hitték magam alá vizeltem
lassan elmocsarasodik mondták
maga készít mocsarat magának
a döglött békának
leheletszerű kisverseket mondtam
akkortájt épp minuszkuháimat írtam
feljött a hold
adok egy tippet
mit ad kérdezte egy süket néni
ad egy tippet
akárha egy szál semmis libatopp
ha betoppan
ki toppan be kérdezte
a másik szomszédját
a libatopp
ki
mondtam nem érted a libatopp
azt mondták nem kell érteni
és én még halkabban zokogtam
zokogtam befelé
künn már esik
mondta a tippes-toppos néni
kis topánkájában tipegve-topogva
szépen mondtam hozzunk esernyőt
mi esik kérdezte a másik szomszéd
semmi
zokog befelé
vannak ilyen bűvészek

mások gombostűt
megint mások kardot nyelnek
ők a vitézek
óamájja is vitéz volt
de ő még se gombostűt se kardot nem nyelt
befelé zokog
ha megázok
kimegy a dauer a hajamból
észrevétlen leállítottam a zokogást
már csak pihegtem
a költészetben van ilyen
magától bomlik a páka
hamu hull
hegyes orrával álmában
felhasítja a párnát
és alámerül mint gyermekkorában
a feneketlen tollraktárban
istenem én tényleg abból
a tollraktárból érkeztem
az irodalomba
stein úr tollraktárából
ifjú költő
nem angyal
kiűzött arkangyal
csak égett az arcom
meg rám ragadt a sok
sózott toll a stein tollraktárában
rám a tömérdek pihetoll
nem tollas
de már tokos
nemsokára megtollasodik ő is——
és elaltattam az egész termet
sosem is szebb pillanatot
sosem is voltam büszkébb
művészetemre
hajlongtam vidéki bűvész
sosem is büszkébb mint ott tatán
immár egy alvó teremnek meséltem
károgó varjúval tele rezge mesefa
újabb és újabb meséket
ismét az adria partján találva magam

a palicsi polgárok a nagyformák idején
rendszeresen ragusába jártak volt nyaralni
ők aludtak
és én még soká leledztem az adrián
a festett vízen az úr
azúr arca lebegett felettem
a taps feljlesztette őket
ez egy IBUSZ-busz kérdezte a nénike
nem tudták hol vannak
akárha két bambuszbotot
ütöttek volna össze
én is feljijedtem
ki tapsolt
indul a busz mondta a sofőr
milyen busz
az IBUSZ-busz
ki tapsolt
ha mindenki aludt
az IBUSZ-busz sofőrje
indulnak tovább
ebből ennyi is elég volt
a soffőr tapsolt
meg a jutka meg a jász attila
mert a jutka is jász
meg félig bunyevác
igen az a tatai is
életem egyik legszebb irodalmi estélye volt
mint ez a mai
lám tenmagad is láthatod
ez a mai irodalmi teadélután
ez a mai pompás irodalmi estély
jóllehet privát kis pampámról érkeztem
bamba harcos obszidián bumeráanggal a kezemben
mit többen sarlónak véltek
de hát hol a kalapács
kérdzte az egykor még balos bácsika
ez még a bunkócskát is képes lesz elénekelni
a szórólapon azt írja trockijnak csúfolták
kit csúfoltak trockijnak
ezt a necegugát csúfolták trockijnak
nem a körösztapját

10

a körösztapját csúfolták trockijnak
de azt is írja hogy nem ő tartotta
a keresztvíz alá
hanem egy imrédysta
mert őt akkor már valahol spanyolban
a mozgalom körösztjére szögezték
mert az idegenlégióba indult
de aztán ő is a spanyolviaszba ragadt
amit újra feltaláltak
jóllehet már rég le volt védve
meg hát nem is spanyolviaszba ragadt
hanem jégébe fagyott
valahol szibériában tulajdonképpen
mi volt levédve kérdik
a spanyolviasz volt levédve
mert szibéria jegét nem kell levédeni
de akkorra már én is a taps ritmusára
ismételgettem
hogy az a tatai is
az a tatai is
életem egyik legszebb irodalmi estélye volt
igen kétségtelen az a tatai is
az a tatai is
életem egyik legszebb irodalmi estélye volt
mint ez a mai irodalmi estély
mint ez az mai irodalmi teadélután
az a tatai is
az a tatai is
(ezt addig ismétелgetni
amíg a közönség lassan
föl nem neszel
és tipegve-topogva nem távozik)
az a tatai is
az a tatai is
életem egyik legszebb irodalmi estélye volt
mint ahogy persze ez a veszprémi is
lám még egyszer (utoljára) körbehordozza száját
körbe tőben kivágott anyanyelvét
körbe mint véres csipkerongyikát
jóllehet közben már
egy egész csipkegyárat privatizált

állított át a véres csipkerongyika verésre
figyu ez a révült pasi
azzal a kibaszott édesvatta-kócoló géppel készíti
a szövegeit is
már le is védte
mit védett le már megint
most az édesvatta-kócoló gépet védte le
az már le van védve
de ő az irodalmi édesvatta-kocoló gépet védte le
könnyű neki minden szír-
szar irodalmi szerkentyűt levédeni
hisz ómama ágán
rokona a szabadkai feltalálók elnökének
az *INVENT-CONTACT* innovációs adatbank
és kapcsolatteremtő *consalting* cég
alapító tulajdonosának
rokona vitéz károlynak
ő karcsi a koronatanúja
legközelebb már őt is viszi magával
körbehordozza
látod súgta a nénike
kezdi előlről
most majd a karcsit hordja körbe-körbe
hogy kínlódik szegény
miért kínlódik
képtelen befejezni
istenem tudtam ez lesz a vége
elszabadul a szöveg-kócoló
szemünk előtt fullad a túlkócolt véres vattába
az a tatai is
az a tatai is
életem egyik legszebb irodalmi estélye volt
az a tatai is
mint ez a mai veszprémi irodalmi estély
lám tenmagad is láthatod
ez a veszprémi is
ez a veszprémi is
hol lám még veszik drága prémmé
tupírozott csupa lyuk ősznyuszi-gereznáját
ez a veszprémi is
ez a veszprémi is

istenem elszabadult
tudtam ez lesz a vége
elszabadul a szöveg-kócoló
tudtam ez lesz a vége
12 így bünteti a jóisten
elszabadult
az irodalmi édesvatta-kócoló
pedig a karcsi levédte
elszabadult ez a szövegész
elszabadult
és éppen itt veszprémben.

¹ Danyi Zoltán emelte ki Hamvas Béla még ismeretlen hosszúversének ezen sorait:
„Mert a hattyúra már nem fér
több fehér.”

² Lásd *Visszavont hallali* című versemet a *Forrásban*.

³ *Bár láttam én már (gyérülő hajával) tálon behozni fejemet
Nem vagyok próféta – nincs is minék;
Láttam, nagyságom pillanata ellobog,
Láttam, az örök Lakáj kabátom tartja és vihog,
Egyszóval: féltem.*

*T. S. Eliot: Prufrock – folytatás
(Kappanyos András fordítása)*

